library NEPAL

पाठ २: साना बालबालिकाहरू र नपढ्नेहरूको निम्ति कथा

elektra media
Published by Elektra Media Ltd
Istambha Nepal

पाठ २: साना बालबालिकाहरू र नपढ्नेहरूको निम्ति कथा

library NEPAL

पाठ २ ले साना बालबालिकाहरू र नपढ्नेहरूको निम्ति कथालाई समेट्छ र तपाईंको अध्ययन समूहलाई पुस्तकहरू पढ्न र पुस्तकहरूको बारेमा कुरा गर्नको निम्ति सहयोग गर्छ। यो पाठमा तपाईंका अध्ययन समूहले पात्रहरूको बारेमा कुरा गर्नेछन्, कथाले कसरी काम गर्छ भन्ने कुरा छलफल गर्नेछन् र कथाको बारेमा अनुमान गर्नेछन् अनि सँगसँगै ठूलो स्वरले पढ्नेछन्। यो प्रस्तुतिले तपाईंलाई केही क्रियाकलापहरूको निम्ति चाहिने सामाग्रीहरू र महत्वपूर्ण सुझावहरूसहित कार्यपुस्तिकाको बारेमा जानकारी दिनेछ।

यो पाठमा भएका क्रियाकलापहरूले सामूहिक छलफल, सामूहिक पढाइ, लेखाइ र चित्र कोर्ने काम जस्ता विभिन्न सीपहरू समेटेको छ। यी क्रियाकलापहरूलाई संकेतहरूद्वारा जनाइएको छः

छलफल क्रियाकलाप

लेख्ने क्रियाकलाप

चित्र कोर्ने क्रियाकलाप

पढाइ र अनुसन्धान क्रियाकलाप

सामूहिक पढाइ

दुई जनाको समूहमा काम गर्ने

समूहमा काम गर्ने

यस्तो संकेत भएको कार्यपुस्तिकामा तपाईंले अतिरिक्त सल्लाहहरू पाउन सक्नुहुनेछ।

elektra media Published by Elektra Media Ltd
Istambha Nepal

कार्यपुस्तिकाहरूको प्रयोग कसरी गर्ने

हरेक पाठका क्रियाकलापहरू एकपट्टिमात्र प्रिन्ट गरिएका कार्यपुस्तिकाहरूमा समेटिएका छन् ।

सम्भव भएसम्म, समूहमा बाँड्नको निम्ति कार्यपुस्तिकाहरू प्रिन्ट गर्नुहोस् ।

तर यसो गर्न सम्भव नभएमा चिन्ता नगर्नुहोस् । त्यसको निम्ति तपाईंले दिइएका कुरा गर्न सक्नुहुन्छः

- यदि तपाईंसँग कम्प्युटर छ भने कम्प्युटर स्क्रिनमा देखाउनुहोस् ।
- मोबाइलको प्रयोग गरेर सबै विद्यार्थीलाई देखाउनुहोस् ।
- क्रियाकलाहरूलाई ठूलो सेतो/कालो पाटीमा लेख्नुहोस् ।
- सत्र सुरु गर्नु अगाडि कार्यपुस्तिकालाई हेर्नुहोस् र तपाईंको अध्ययन समूहसँग गर्ने क्रियाकलापहरूको नोट बनाउनुहोस् ।

तपाईंले कुनै पनि कुरा प्रिन्ट गर्नुपर्ने वा पुस्तकालयमा स्क्रिनमा देखाउनु पर्ने बाध्यता छैन ।
यी सामाग्रीहरूलाई अवधारणाहरूको रूपमा प्रयोग गर्नुहोस्, तिनलाई स्मरण गर्नुहोस्, तिनीहरूको बारेमा अरूलाई बताउनुहोस् र ती अवधारणाहरूको प्रयोग गर्नुहोस् ।
सामाग्रीहरूको अभाव छ भने, लेख्ने र चित्र कोर्ने क्रियाकलापहरूलाई समूहिक छलफल क्रियाकलापमा बदल्न सक्नुहुन्छ । विद्यार्थीहरूले लेख्नु वा तिनीहरूले बनाएको चित्रको वर्णन गर्नुको साटो कथा भन्न सक्छन् । यी क्रियाकलापहरूलाई पुस्तकालयमा उपलब्ध सामाग्री अनुसार अनुकूल तरिकाले प्रयोग गर्न सकिन्छ ।

तपाईंले यी सामाग्रीहरू जुनसुकै बेला डाउनलोड गर्न सक्नुहुन्छ र तिनीहरूलाई कम्प्युटर, स्थानीय संजाल (नेटवर्क) वा तपाईंको फोनमा राख्न सक्नुहुन्छ । यसको निम्ति तपाईंले www.library-nepal.com मा जानुपर्छ ।

Published by Elektra Media Ltd
Istambha Nepal

१) कथाहरू

यो सत्रमा, अध्ययन समूहहरूले कथाको बनावटको बारेमा सिक्ने छन् । कथाहरूको सुरु, मध्य र अन्त्य हुन्छ । समूहले आफूले जानेको कथालाई नयाँ तरिकाले अन्त्य गर्नेछन्, कार्टुनलाई ठिक क्रममा मिलाउनेछन् र कार्टुनका कथाहरूको आधारमा समूहमा मिलेर कथा लेख्नेछन् ।

सामाग्रीः

- लेख्नको निम्ति सामाग्री (ऐच्छिक)

क्रियाकलापका निम्ति सुझावहरूः

१. यो क्रियाकलाप पुरा गर्नुभन्दा अगाडि कथाको सुरु, मध्य र अन्त्यको बारेमा कुरा गर्नु उपयोगी हुन्छ । घटनाहरू तार्किक क्रममा मिलेका हुन्छन् भन्ने कुरा तपाईंको समूहले जानेको हुनुपर्छ । सुझावः

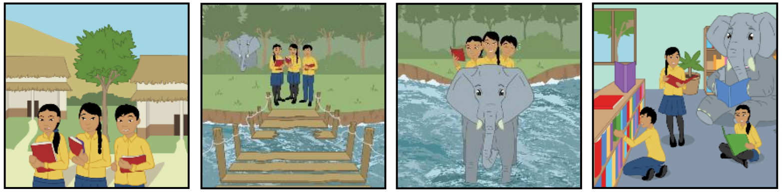

२. चित्रहरूलाई फरक क्रममा मिलाउँदा कथामा के परिवर्तन आउँछ भनेर सोध्नुहोस् ।

३. कार्टुनको आधारमा कथा लेख्नुहोस् । कार्यपुस्तिकामा प्रश्नहरूको सूचि दिइएको छ; समूहका हरेकलाई प्रश्न सोध्न सक्नुहुन्छ र उत्तरहरूबाट कथा निर्माण गर्न लगाउन सक्नुहुन्छ । यो कुरालाई समूहमा कुरा गर्न सक्नुहुन्छ, लेख्नुपर्दैन!

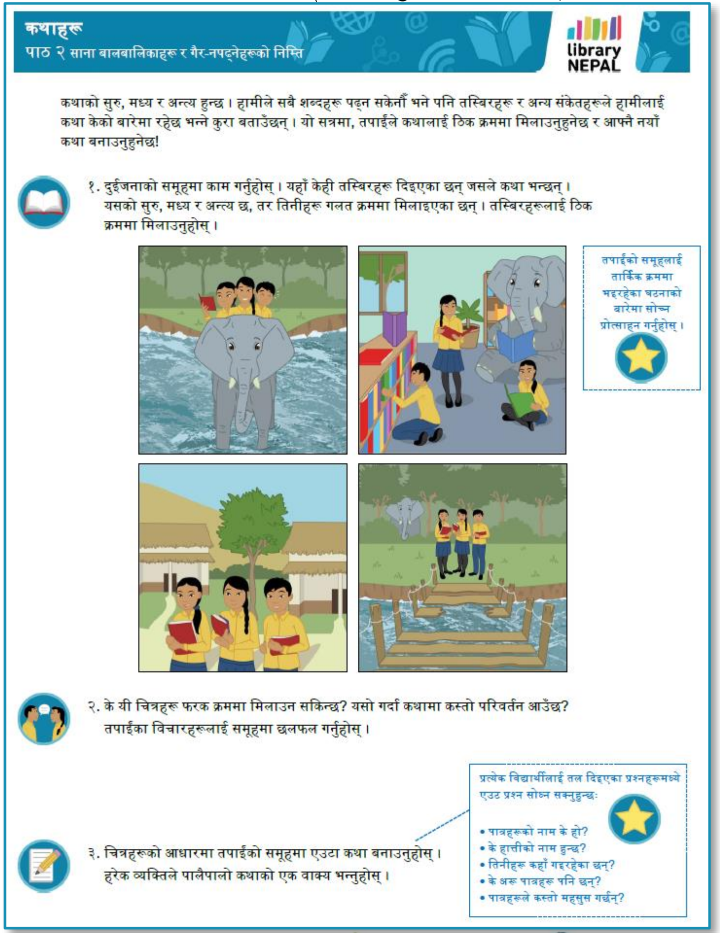

कथाहरू

पाठ २ साना बालबालिकाहरू र गैर-नपढ्नेहरूको निम्ति

कथाको सुरु, मध्य र अन्त्य हुन्छ । हामीले सबै शब्दहरू पढ्न सकेनौँ भने पनि तस्बिरहरू र अन्य संकेतहरूले हामीलाई कथा केको बारेमा रहेछ भन्ने कुरा बताउँछन् । यो सत्रमा, तपाईंले कथालाई ठिक क्रममा मिलाउनुहुनेछ र आफ्नै नयाँ कथा बनाउनुहुनेछ!

१. दुईजनाको समूहमा काम गर्नुहोस् । यहाँ केही तस्बिरहरू दिइएका छन् जसले कथा भन्छन् । यसको सुरु, मध्य र अन्त्य छ, तर तिनीहरू गलत क्रममा मिलाइएका छन् । तस्बिरहरूलाई ठिक क्रममा मिलाउनुहोस् ।

तपाईंको समूहलाई तार्किक क्रममा भइरहेका घटनाको बारेमा सोच्न प्रोत्साहन गर्नुहोस् ।

२. के यी चित्रहरू फरक क्रममा मिलाउन सकिन्छ? यसो गर्दा कथामा कस्तो परिवर्तन आउँछ? तपाईंका विचारहरूलाई समूहमा छलफल गर्नुहोस् ।

३. चित्रहरूको आधारमा तपाईंको समूहमा एउटा कथा बनाउनुहोस् । हरेक व्यक्तिले पालैपालो कथाको एक वाक्य भन्नुहोस् ।

प्रत्येक विद्यार्थीलाई तल दिइएका प्रश्नहरूमध्ये एउटा प्रश्न सोध्न सक्नुहुन्छः

- पात्रहरूको नाम के हो?
- के हात्तीको नाम हुन्छ?
- तिनीहरू कहाँ गइरहेका छन्?
- के अरू पात्रहरू पनि छन्?
- पात्रहरूले कस्तो महसुस गर्छन्?

Published by Elektra Media Ltd

Istambha Nepal

२) पात्रहरूको वर्णन

यो सत्रमा, अध्ययन समूहले पुस्तकालयका पुस्तकमा भएका चित्रहरूको प्रयोग गरेर पात्रहरूको वर्णन गर्नेछन् । तिनीहरूले विभिन्न चित्रहरू र चित्र भएका पुस्तकहरू प्रयोग गर्नेछन् र पात्रको बाहिरी रूपको बारेमा वर्णन गर्नेछन् । समूहले मिलेर पात्रहरूको सृजना गर्नेछन् र चित्र पनि बनाउनेछन् ।

सामाग्रीः

- छानिएका चित्र भएका पुस्तकहरू
- लेख्ने सामाग्री (ऐच्छिक)
- चित्र बनाउनको निम्ति रङ्गीन सिसाकलमहरू र चित्र बनाउने कागज (ऐच्छिक)

क्रियाकलापका निम्ति सुझावहरूः

१. कार्यपुस्तिकामा भएका चित्रहरू हेरेर पात्रहरूको वर्णन गर्न सुरु गर्नुहोस् । समूहलाई पालैपालो एउटा चित्रको बारेमा एउटा कुरा भन्न लगाउन सक्नुहुन्छ । पानामा छलफल गर्नको निम्ति तपाईंलाई मदत गर्ने प्रश्नहरूको सूचि दिइएको छ ।

२. सबैले जानेको एउटा पात्र सोच्नुहोस् र समूहमा त्यस पात्रको बाहिरी स्वरूपको वर्णन गर्नुहोस् । त्यो पात्र देवी वा देवता वा प्रख्यात कथाको पात्र पनि हुनसक्छ ।

३. छानिएका चित्रकथाहरू समूहमा बाँड्नुहोस् र विद्यार्थीहरूलाई दुईजनाको समूहमा काम गर्न लगाउनुहोस् । सम्भव हुन्छ भने, सबै बालबालिकालाई एक-एकओटा पुस्तक दिनुहोस् । विद्यार्थीहरूले दुईजनाको समूहमा काम गर्नेछन् र पालैपालो पात्र पत्ता लगाएर वर्णन गर्नेछन् । विकल्पको रूपमा यसलाई सबैजनाको समूहमा पनि गर्न सकिन्छ ।

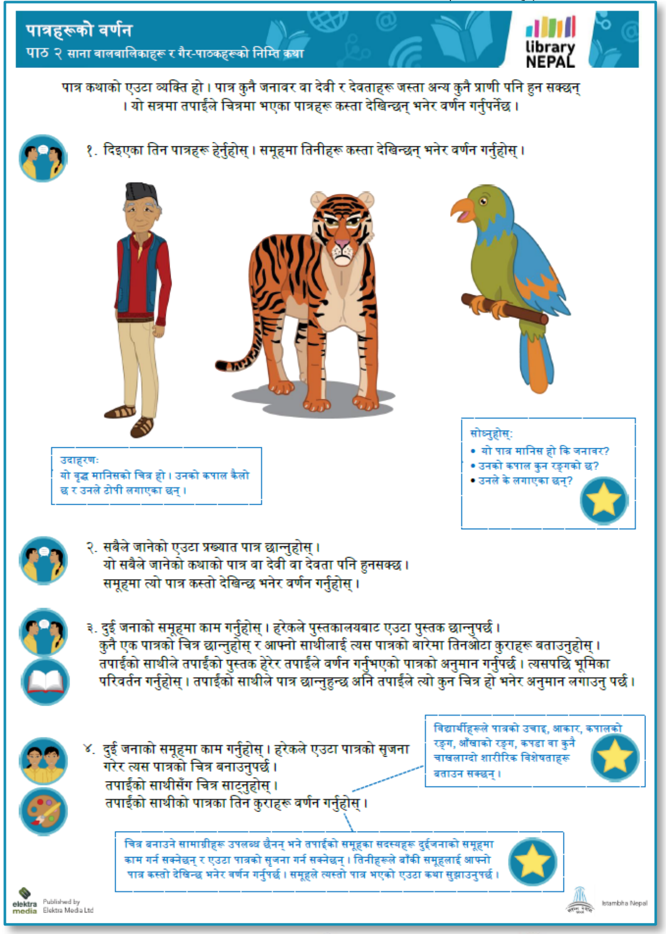
पात्रहरूको वर्णन
पाठ २ साना बालबालिकाहरू र गैर-पाठकहरूको निम्ति कथा

पात्र कथाको एउटा व्यक्ति हो । पात्र कुनै जनावर वा देवी र देवताहरू जस्ता अन्य कुनै प्राणी पनि हुन सक्छन् । यो सत्रमा तपाईंले चित्रमा भएका पात्रहरू कस्ता देखिन्छन् भनेर वर्णन गर्नुपर्नेछ ।

१. दिइएका तिन पात्रहरू हेर्नुहोस् । समूहमा तिनीहरू कस्ता देखिन्छन् भनेर वर्णन गर्नुहोस् ।

उदाहरणः
यो वृद्ध मानिसको चित्र हो । उनको कपाल कैलो छ र उनले टोपी लगाएका छन् ।

सोध्नुहोस्:
- यो पात्र मानिस हो कि जनावर?
- उनको कपाल कुन रङ्गको छ?
- उनले के लगाएका छन्?

२. सबैले जानेको एउटा प्रख्यात पात्र छान्नुहोस् ।
यो सबैले जानेको कथाको पात्र वा देवी वा देवता पनि हुनसक्छ ।
समूहमा त्यो पात्र कस्तो देखिन्छ भनेर वर्णन गर्नुहोस् ।

३. दुई जनाको समूहमा काम गर्नुहोस् । हरेकले पुस्तकालयबाट एउटा पुस्तक छान्नुपर्छ । कुनै एक पात्रको चित्र छान्नुहोस् र आफ्नो साथीलाई त्यस पात्रको बारेमा तिनओटा कुराहरू बताउनुहोस् । तपाईंको साथीले तपाईंको पुस्तक हेरेर तपाईंले वर्णन गर्नुभएको पात्रको अनुमान गर्नुपर्छ । त्यसपछि भूमिका परिवर्तन गर्नुहोस् । तपाईंको साथीले पात्र छान्नुहुन्छ अनि तपाईंले त्यो कुन चित्र हो भनेर अनुमान लगाउनु पर्छ ।

४. दुई जनाको समूहमा काम गर्नुहोस् । हरेकले एउटा पात्रको सृजना गरेर त्यस पात्रको चित्र बनाउनुपर्छ ।
तपाईंको साथीसँग चित्र साट्नुहोस् ।
तपाईंको साथीको पात्रका तिन कुराहरू वर्णन गर्नुहोस् ।

विद्यार्थीहरूले पात्रको उचाइ, आकार, कपालको रङ्ग, आँखाको रङ्ग, कपडा वा कुनै चाखलाग्दो शारीरिक विशेषताहरू बताउन सक्छन् ।

चित्र बनाउने सामाग्रीहरू उपलब्ध छैनन् भने तपाईंको समूहका सदस्यहरू दुईजनाको समूहमा काम गर्न सक्नेछन् र एउटा पात्रको सृजना गर्न सक्नेछन् । तिनीहरूले बाँकी समूहलाई आफ्नो पात्र कस्तो देखिन्छ भनेर वर्णन गर्नुपर्छ । समूहले त्यस्तो पात्र भएको एउटा कथा सुझाउनुपर्छ ।

Published by Elektra Media Ltd
Istambha Nepal

Published by Elektra Media Ltd
Istambha Nepal

३) एकसाथ पढ्ने

यो सत्रमा, पढ्ने र नपढ्नेको लागि छुट्टा छुट्टै कार्यपुस्तिका हुन्छ । अध्ययन समूहले चित्रको आधारमा के हुनेछ भन्ने कुराको अनुमान लगाउनेछन् । त्यसपछि सबैजनाले पुस्तक स्वर निकालेर पढ्नेछन् वा विद्यार्थीहरू पढ्न जान्दैनन् भने रिडिङ् च्याम्पियनले पढेर सुनाउनुपर्नेछ ।

सामाग्रीहरू:

- छानिएका छोटा कथा र चित्र कथाका पुस्तकहरू
- रङ्गीन सिसाकलमहरू र चित्र कोर्ने पानाहरू (ऐच्छिक)

क्रियाकलापको निम्ति सुझावहरू

पढ्नेहरूको निम्ति:

१. तपाईंको समूहलाई चित्रको आधारमा अब के हुन्छ होला भन्ने कुराको अनुमान लगाउन प्रोत्साहन दिनुहोस् । समूहलाई छोटो पुस्तक छान्न लगाउनुहोस् ताकि त्यो पुस्तक यही सत्रमा पढिसकियोस् ।
२. यदि तपाईंको समूहले पढ्न लजायो भने सुरु गर्नको निम्ति तपाईंले सुरुका केही वाक्यहरू पढ्न सक्नुहुन्छ । यदि कसैले पढ्न चाहँदैन भने कर नलगाउनुहोस् ।
३. विद्यार्थीहरूलाई कथाको सारांश भन्न लगाउनुहोस् । के उनीहरूले गरेको अनुमानसँग मेल खायो?

नपढ्नेहरूको निम्ति:

१. तपाईंको समूहलाई चित्र पुस्तकमा भएको चित्र हेर्न लगाउनुहोस् र कथामा के हुन्छ होला भनेर अनुमान गर्न लगाउनुहोस् ।
२. तपाईंको समूह चित्र कथाको सम्पूर्ण पुस्तक पढ्न तयार नहुन सक्छ, तर पनि उनीहरूले केही शब्दहरू चिन्न सक्छन् । ती शब्दहरूको सूचि बनाउनुहोस् र ती शब्दहरूसबाट वाक्य बनाउनुहोस् । के यी शब्दहरूको आधारमा उनीहरूले कथामा के हुन्छ होला भन्ने अनुमान लगाउन सक्छन्?

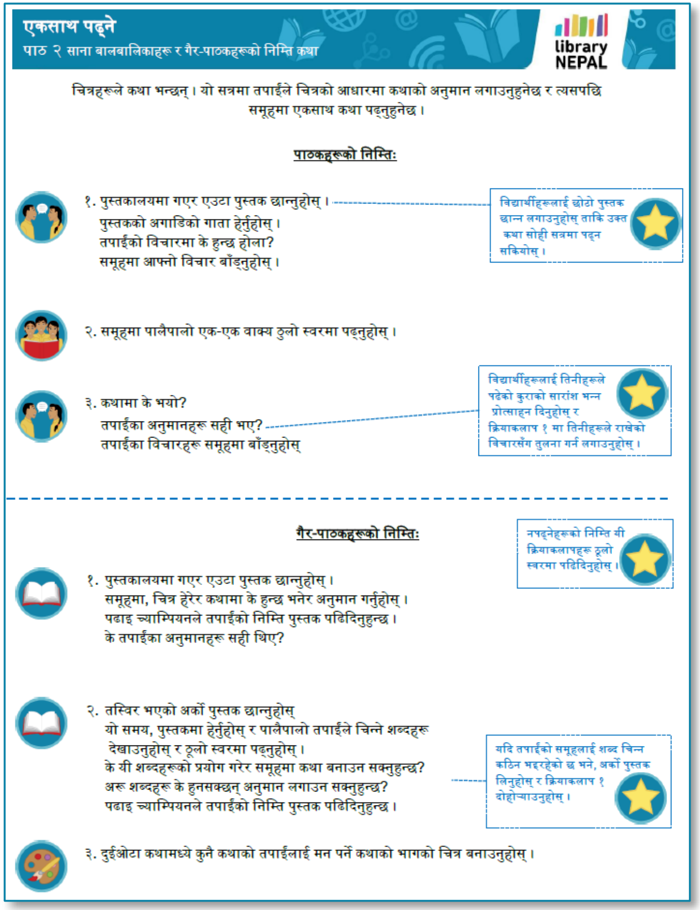
एकसाथ पढ्ने
पाठ २ साना बालबालिकाहरू र गैर-पाठकहरूको निम्ति कथा

चित्रहरूले कथा भन्छन् । यो सत्रमा तपाईंले चित्रको आधारमा कथाको अनुमान लगाउनुहुनेछ र त्यसपछि समूहमा एकसाथ कथा पढ्नुहुनेछ ।

पाठकहरूको निम्ति:

१. पुस्तकालयमा गएर एउटा पुस्तक छान्नुहोस् ।
पुस्तकको अगाडिको गाता हेर्नुहोस् ।
तपाईंको विचारमा के हुन्छ होला?
समूहमा आफ्नो विचार बाँड्नुहोस् ।

विद्यार्थीहरूलाई छोटो पुस्तक छान्न लगाउनुहोस् ताकि उक्त कथा सोही सत्रमा पढ्न सकियोस् ।

२. समूहमा पालैपालो एक-एक वाक्य ठूलो स्वरमा पढ्नुहोस् ।

३. कथामा के भयो?
तपाईंका अनुमानहरू सही भए?
तपाईंका विचारहरू समूहमा बाँड्नुहोस्

विद्यार्थीहरूलाई तिनीहरूले पढेको कुराको सारांश भन्न प्रोत्साहन दिनुहोस् र क्रियाकलाप १ मा तिनीहरूले राखेको विचारसँग तुलना गर्न लगाउनुहोस् ।

गैर-पाठकहरूको निम्ति:

नपढ्नेहरूको निम्ति यी क्रियाकलापहरू ठूलो स्वरमा पढिदिनुहोस् ।

१. पुस्तकालयमा गएर एउटा पुस्तक छान्नुहोस् ।
समूहमा, चित्र हेरेर कथामा के हुन्छ भनेर अनुमान गर्नुहोस् ।
पढाइ च्याम्पियनले तपाईंको निम्ति पुस्तक पढिदिनुहुन्छ ।
के तपाईंका अनुमानहरू सही थिए?

२. तस्विर भएको अर्को पुस्तक छान्नुहोस्
यो समय, पुस्तकमा हेर्नुहोस् र पालैपालो तपाईंले चिन्ने शब्दहरू देखाउनुहोस् र ठूलो स्वरमा पढ्नुहोस् ।
के यी शब्दहरूको प्रयोग गरेर समूहमा कथा बनाउन सक्नुहुन्छ?
अरू शब्दहरू के हुनसक्छन् अनुमान लगाउन सक्नुहुन्छ?
पढाइ च्याम्पियनले तपाईंको निम्ति पुस्तक पढिदिनुहुन्छ ।

यदि तपाईंको समूहलाई शब्द चिन्न कठिन भइरहेको छ भने, अर्को पुस्तक लिनुहोस् र क्रियाकलाप १ दोहोऱ्याउनुहोस् ।

३. दुईओटा कथामध्ये कुनै कथाको तपाईंलाई मन पर्ने कथाको भागको चित्र बनाउनुहोस् ।

elektra media Published by Elektra Media Ltd
Istambha Nepal

हाम्रा सल्लाहहरू र सामाग्रीहरूको प्रयोग गरेर तपाईंको विद्यालयमा पढाइ कार्यक्रम सुरुवात गर्ने काममा हर सफलताको कामना गर्दछौँ ।

हाम्रा सबै कार्यपुस्तिकाहरू दिइएको वेभ ठेगानाबाट डाउनलोड गर्न सक्नुहुन्छः
www.library-nepal.com

यदि तपाईंसँग कुनै प्रश्नहरू छन् भने दिइएको इमेल ठेगानामा हामीलाई सम्पर्क गर्न सक्नुहुन्छः
info@library-nepal.com

elektra media
Published by Elektra Media Ltd
Istambha Nepal